

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders besluit tot vaststelling van het programma onderwijshuisvesting 2020 (hierna te noemen Programma OHV). Het Programma OHV bevat de door de schoolbesturen van het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs aangevraagde voorzieningen in de huisvesting (capaciteitsuitbreiding inclusief meubilair en onderwijsleerpakketten, aanpassing en herstel constructiefouten), welke door het college zijn goedgekeurd.

Het Programma OHV is tevens t.b.v. het jaarlijkse uitvoeringsplan van de actuele integrale huisvestingsplannen (IHP's). Voor het primair onderwijs ligt het nieuwe Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 in december 2019 ter vaststelling voor aan de gemeenteraad, het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs wordt in 2020 verwacht. Daarnaast besluit het college om de af te wijzen aanvragen te plaatsen op "het overzicht".

De totale kosten van het Programma OHV 2020 bedragen € 778.170,00 (inclusief btw).

Het Programma Onderwijshuisvesting 2020 betreft: Voorbereidingskrediet vervangende bouw van basisschool John F Kennedy. Daarnaast betreft Programma 2020 de exploitatie van de tijdelijke huisvesting van de scholen Bernard Lievegoed, John F. Kennedy, Petrus & Paulus, Talententuin en United World College welke middels voorgaande jaren in de Programma's zijn geaccordeerd. Het overzicht voor 2020 betreft het afkeuren van de ingebruikneming lokalen/uitbreiding van basisschool El Habib.

Beslispunten

1. Het Programma Onderwijshuisvesting 2020 (goed te keuren aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vaststellen, onder voorbehoud van het raadsbesluit rondom het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036;
2. Het bedrag dat beschikbaar is voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor capaciteitsuitbreidingen vast stellen op € 540.000,00 (inclusief BTW) en voor exploitatiekosten (huurkosten) € 238.170,00 (inclusief BTW); hiermee worden geen extra bedragen aangevraagd dan al reeds gereserveerd bij de kaderbrief 2019 voor het geactualiseerde IHP (wordt in de raad van 17 december as. behandeld) en is derhalve reeds verwerkt in de programmabegroting 2020 en verder;

3. Het Overzicht (af te wijzen aanvragen voor 2020) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast te stellen;

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 december 2019:

Conform.

Collegievoorstel

1. Aanleiding

Jaarlijks kunnen de schoolbesturen van het basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs voor voorzieningen in de huisvesting (waaronder (ver)nieuwbouw, capaciteitsuitbreiding, aanpassing en herstel constructiefout) aanvragen indienen bij de gemeente voor opname in het Programma OHV. Dit conform de Verordening Voorzieningen voor Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2017. Met dit collegevoorstel vragen wij het College in te stemmen met de goed te keuren aanvragen (het Programma), de af te wijzen aanvragen (het Overzicht) en het voor de onderdelen van het Programma OHV 2020 benodigde bedrag vast te stellen.

De gemeente heeft de rechtmatigheid van deze aanvragen onderzocht. Het resultaat van het onderzoek is in een ambtelijk overleg met de schoolbesturen besproken.

De vaststelling van het Programma OHV (goed te keuren aanvragen) en het Overzicht OHV (af te wijzen aanvragen) is een bevoegdheid van het College (zie o.a. artikel 95 Wet op het primair onderwijs). Het budgetrecht ten behoeve van de benodigde middelen is een bevoegdheid van de Raad.

De verordening voorziet in een "Op Overeenstemming Gericht Overleg (OGOO) tussen de portefeuillehouder en de schoolbesturen. Het OOGO wordt in overleg met de schoolbesturen schriftelijk afgehandeld, aangezien bij het ambtelijk overleg verregaande consensus wordt bereikt. Mocht het schriftelijk OGGO reacties opleveren die van invloed zouden kunnen zijn op uw beslissing over het voorliggend Programma en Overzicht, zal er opnieuw een voorstel aan het college worden voorgelegd.

2. Context

Het Programma OHV is tevens t.b.v. het jaarlijkse uitvoeringsplan van de actuele integrale huisvestingsplannen (IHP's).

Voor het primair onderwijs ligt het nieuwe Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 in december 2019 ter vaststelling voor aan de gemeenteraad, het Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs wordt in 2020 verwacht.

Op basis van de IHP's kunnen schoolbesturen (in samenwerking met kinderopvangorganisaties) per locatie een aanvraag indienen voor het Programma Onderwijshuisvesting. Deze aanvraag wordt vervolgens getoetst op basis van de actuele Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2017, met in achtneming van de uitgangspunten in het betreffende IHP. Opname in het Programma Onderwijshuisvesting betekent dat er een voorbereidingskrediet wordt toegekend, een businesscase wordt voorbereid en de benodigde middelen in de gemeentelijke begroting (programma 4: Onderwijs) van dat jaar wordt opgenomen.

Ter uitvoering van de bij wet aan de gemeente opgedragen zorgplicht voor onderwijshuisvesting heeft de Raad de verordening “Voorzieningen Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2017” vastgesteld. De ontvangen aanvragen worden op basis van het bepaalde in de verordening opgedeeld in een zogeheten Programma en een zogeheten Overzicht.

De diverse basisschoollocaties en een groot deel van de kinderopvanglocaties, worden in Maastricht de komende 10 jaren geleidelijk samengevoegd tot integrale kindcentra. Enerzijds ingegeven door noodzaak (door ontgroening is er relatief veel leegstand), maar anderzijds uitmondend in meer kwaliteit in kinderopvang en basisonderwijs en een gezondere financiële positie voor de schoolbesturen. Het verlaten en sluiten van slechte gebouwen zal de financiële positie van schoolbesturen (materiële instandhouding gebouwen) verbeteren. De gemeente investeert € 45 miljoen in de periode 2020-2036 in het primair en speciaal onderwijs. Daarbij is afgesproken dat het benodigde budget per locatie door het schoolbestuur wordt aangevraagd via onderhavige procedure aanvraag Programma Voorzieningen Onderwijshuisvesting.

3. Gewenste situatie

De ontvangen aanvragen worden op basis van het bepaalde in de verordening opgedeeld in een zogeheten “Programma” en een zogeheten “Overzicht”. In het Programma is een onderscheid gemaakt tussen de ‘capaciteitsuitbreidingen’ en uitgaven voor ‘constructiefouten’.

Financiering is uiteraard alleen aan de orde met betrekking tot de goedgekeurde aanvragen c.q. het Programma Onderwijshuisvesting 2020.

Indien er nog geen duidelijkheid bestaat omtrent de kosten die een eventuele nieuwbouw dan wel uitbreiding van een schoolgebouw met zich meebrengt en de wijze waarop een dergelijke voorziening gerealiseerd kan worden, wordt een voorbereidingskrediet in het Programma opgenomen (= principe besluit). Het beschikbaar hebben van een voorbereidingskrediet biedt de gemeente en het schoolbestuur de mogelijkheid om de verdere planontwikkeling ter hand te nemen. Zodra het gewenste inzicht bestaat over de uiteindelijke plannen inclusief kostenramingen van de eventuele uitbreiding dan wel nieuwbouwprojecten, wordt uw College in positie gebracht om ter zake de noodzakelijke keuzes te maken c.q. definitieve besluiten te nemen. De voorbereidingskredieten worden verrekend met de definitief benodigde investeringen.

Programma Onderwijs Huisvesting 2020

Het Programma OWH 2020 omvat voor het uitvoeringsjaar 2020 goed te keuren aanvragen.

Primair Onderwijs

John F Kennedy Voorbereidingskrediet

Voor het Programma 2020 is een voorbereidingskrediet aangevraagd voor vervangende bouw van basisschool John F. Kennedy. Middels Programma 2017 was reeds ingestemd met een permanente uitbreiding van betreffende basisschool. Gaandeweg het proces is de scope vergroot tot uitbreiding inclusief renovatie. Dit proces is op verzoek van schoolbestuur MosaLira in januari 2019 stopgezet om zodoende een hernieuwde aanvraag in te dienen om de mogelijkheden van nieuwbouw te onderzoeken.

Op basis van het bepaalde in de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2017 is op grond van de ingediende motivering en onderliggende stukken vervangende nieuwbouw niet mogelijk.

In het proces om te komen tot het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036 heeft schoolbestuur MosaLira de samenwerking gezocht met Vereniging Suringar, kinderopvang Pinokkio en stichting Radar om te komen tot een “2Denominatie campus” aan de westkant van de stad, waarin in ieder geval basisscholen John F. Kennedy en Emile Wesly, kinderopvang Pinokkio en aanvullende plusvoorzieningen worden gerealiseerd. Door deze beschikking van onderwijsvoorzieningen bestaat nieuwbouw wel tot de mogelijkheden.

Met het verstrekken van een voorbereidingskrediet zal het schoolbestuur MosaLira middels Programma 2020 de mogelijkheden onderzoeken om te komen tot dit “2Denominatieplein” en welke bestoisting hiervoor noodzakelijk is. De gemeente is partner in dit onderzoekstraject.

Via het Programma 2017 is aan basisschool John F. Kennedy een voorbereidingskrediet opgenomen ten behoeve van een uitbreiding van de school. Een deel van dit krediet is inmiddels gedeeltelijk besteed aan diverse onderzoeken. Zoals bekend heeft schoolbestuur MosaLira besloten om verdere planontwikkeling te stoppen. Er zal ambtelijk met het schoolbestuur gesproken worden over terugvordering en/of verrekening van de gemaakte kosten.

Speciaal (voortgezet) Onderwijs

Voor het speciaal (voortgezet) onderwijs zijn geen aanvragen ingediend.

Voortgezet Onderwijs

Voor het voortgezet onderwijs zijn geen aanvragen ingediend.

Exploitatiekosten 2020

(jaarlijkse huurkosten van tijdelijke huisvesting waarmee het college in eerdere programmajaren heeft ingestemd).

Primair Onderwijs

Bernard Lievegoedschool   Huurkosten tijdelijke uitbreiding

Vanwege een toename van het aantal leerlingen zijn in 2018 tijdelijke units geplaatst in afwachting van een permanente huisvesting.

In het Integraal Huisvestingsplan Primair & Passend Onderwijs 2020-2036 wordt rekening gehouden met een permanente uitbreiding. Hiervoor is een stelpost opgenomen. Thans vinden er onderzoeken plaats op welke wijze deze uitbreiding gerealiseerd kan worden. Eén van de mogelijkheden is uitbreiding van de school in het naastgelegen gebouw welke momenteel in eigendom is van Mik-Kinderopvang.

John F Kennedy   Huurkosten tijdelijke uitbreiding

In afwachting van een structurele uitbreiding zijn in 2016 tijdelijke units geplaatst.

Petrus & Paulus   Huurkosten tijdelijke uitbreiding

Vanwege een toename van het aantal leerlingen heeft de school recht op tijdelijke uitbreiding middels plaatsing van units.

Speciaal (voortgezet) Onderwijs

Talentuin   Huurkosten tijdelijke uitbreiding

Vanwege een concentratie van leerlingen op de locatie Mariënwaard zijn in 2017 tijdelijke units geplaatst.

De Buitenhof   Huurkosten

De Buitenhof is een school voor langdurig zieke (psychiatrische) kinderen en heeft haar hoofdvestiging in Heerlen. De gemeente Maastricht is op dit moment niet verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting, maar de school heeft wel in overeenstemming met de gemeente een nevenvestiging gestart in het gebouw van Mondriaan aan de Vijverdalseweg 1, waar onderwijs gekoppeld wordt aan behandeling. Mondriaan levert tevens de noodzakelijke zorg welke deze kinderen nodig hebben

In een portefeuillehoudersoverleg Heerlen-Maastricht is afgesproken dat beide gemeenten verantwoordelijkheid voelen in een adequate huisvesting voor deze leerlingen. In overleg met gemeente Heerlen, Maastricht, schoolbestuur en Mondriaan is afgesproken dat een gedeelte van het pand aan de Vijverdalseweg geschikt gemaakt wordt voor onderwijs. Middels het Programma OHV 2014 heeft het college hiermee ingestemd. De verbouwingkosten worden middels een jaarlijkse vergoeding door de gemeente Maastricht aan Mondriaan betaald. Verder worden door Mondriaan geen huurkosten in rekening gebracht. Tot voor kort maakte de gemeente Heerlen de jaarlijkse inkomsten uit het gemeentefonds van deze leerlingen over aan Maastricht. Sedert 1 augustus 2019 heeft deze vestiging een eigen basis registratienummer (BRIN) in Maastricht. De inkomsten uit het gemeentefonds worden nu rechtstreeks bij de gemeente Maastricht ontvangen.

Voortgezet Onderwijs

United World College

Huurkosten tijdelijke uitbreiding

Vanwege de toename van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs heeft de school de gelegenheid om in 2019 tijdelijke units te plaatsen. Het college heeft tijdens haar collegevergadering op 2 september 2019 middels een positief besluit op een spoedaanvraag van de school ingestemd. De school heeft op basis van het aantal leerlingen recht op een uitbreiding van 3 leslokalen. Mogelijk dat dit op termijn 5 leslokalen dienen te worden. De school heeft gevraagd om nu al de beschikking te krijgen over 5 leslokalen. Hier is ambtelijk mee ingestemd onder de voorwaarden dat de school zelf de huurkosten betaalt over deze 2 extra lokalen. Op het moment dat blijkt dat de school op basis van het aantal leerlingen recht heeft op meer leslokalen, zal de gemeente deze huurkosten op zich nemen. De bewijslast hiervoor ligt bij de school. In de praktijk zal de gemeente de gehele huursom aan de leverancier betalen, waarna de gemeente de huurkosten van 2 leslokalen zal doorberekenen aan de school.

Overzicht Onderwijs Huisvesting 2020

Het Overzicht OWH 2020 omvat voor het uitvoeringsjaar 2020 af te wijzen aanvragen.

El Habib   Ingebruikname leegstaande lokalen in bestaand gebouw

Het schoolbestuur verzoekt om de leegstaande lokalen –welke bij de nieuwbouw extra zijn gerealiseerd in verband met het huisvesten van een kinderopvang- in het huidige schoolgebouw te mogen gebruiken voor het geven van onderwijs.

Conform de ruimtebehoefteberekening op basis van de teldatum oktober 2018 is er voldoende ruimte voor het geven van onderwijs. De school heeft hiermee conform de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting gemeente Maastricht 2017 geen recht op uitbreiding.

Het verzoek van het schoolbestuur voor de ingebruikneming van de leegstaande ruimten wordt afgewezen.

Daarnaast zal aan het schoolbestuur worden verzocht om zoals eerder afgesproken er alsnog zorg voor te dragen dat het starten van voor-/naschoolse opvang binnen de daarvoor beschikbare ruimten op korte termijn dient te worden gerealiseerd.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De schoolbesturen zijn autonoom opdrachtgever voor de uit te voeren activiteiten. In het kader van het overleg over de wijze van uitvoering en de bepaling van de hoogte van de te vergoeden kosten (bekostigingsbesluit) zullen wij aspecten als duurzaamheid en gezondheid meenemen. De gemeente Maastricht heeft hoge ambities op het gebied van duurzaamheid en energie. Zo wil de gemeente Maastricht in 2030 klimaatneutraal zijn.

In de gesprekken over de wijze van uitvoering zullen wij kijken hoe wij bovenop de wettelijke eisen een zo hoog mogelijk duurzaamheidsresultaat kunnen realiseren.

Conform de in de verordening opgenomen bepalingen dienen schoolbesturen zich bij het uitvoeren van de op het Programma onderwijshuisvesting geplaatste voorzieningen te houden aan de in de gemeente Maastricht geldende aanbestedingsregels, inclusief duurzaamheidscriteria.

Met het IHP Kindcentra worden, in lijn met het eerdere raadsbesluit d.d. 26 februari 2019, investeringen voor toepassing van het programma van eisen Frisse Scholen (klasse b) en de toepassing van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) bij nieuwbouw en renovaties van schoolgebouwen die bijdragen aan de levensduurverlenging van schoolgebouwen met 25 jaar, voor rekening van de gemeente genomen.

De schoolbesturen dragen bij aan de duurzaamheidsambities via een financiële bijdrage binnen wettelijke kaders. Deze bijdrage bestaat uit een indicatief bedrag van € 100, -- per bruto vierkante meter, onderbouwd door een businesscase per locatie. Deze bijdrage kan worden ingezet voor het realiseren van een duurzaamheidsambitie die bovenwettelijk is, zoals onderdelen van de Frisse

Scholen (binnenklimaat) of het realiseren van Energie Neutrale Gebouwen (ENG) in plaats van BENG. Anderzijds bestaat de bijdrage uit inbreng van uitgespaarde onderhoudsmiddelen.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Samenvattend overzicht financiën op totaal niveau:

1. Investerings 2020 € 540.000,- (incl. BTW)
2. Exploitatiekosten 2020 € 238.170,- (incl. BTW)

Dekking en financiering van genoemde programma's vindt als volgt plaats:

1. Investerings onderwijshuisvesting

Dit betreft alleen het voorbereidingskrediet voor de JF Kennedyschool. De totale benodigde investering is voorzien in de actualisatie van het IHP. Deze actualisatie zal in de raadsvergadering van 17 december 2019 behandeld worden. Vooruitlopend hierop is er bij de kaderbrief 2019 door de raad een bedrag van € 98 miljoen gereserveerd (prijspeil 2019) voor de actualisatie van het IHP voor zowel PO als VO.

Voor genoemde voorbereidingskrediet is wel reeds opgenomen in het voorliggende geactualiseerde IHP en zal na vaststelling van dit IHP door de raad worden gevoteerd.

2. Tijdelijke huisvesting (exploitatie) 2020

De kosten van tijdelijke huisvesting komen ten laste van de exploitatie 2020.

9. Aanbestedingen

Conform de in de verordening opgenomen bepalingen dienen schoolbesturen zich bij het uitvoeren van de op de Programma's OHV 2020 geplaatste voorzieningen te houden aan de in de gemeente

Maastricht geldende aanbestedingsregels, inclusief duurzaamheidscriteria. Zij worden daarin desgevraagd ondersteund door het team Inkoop & Aanbesteding van het Shared Service Centrum.

10. Participatie tot heden

De aanvragen zijn door de gemeente in overleg met de schoolbesturen beoordeeld op hun rechtmatigheid in relatie tot de verordening voorzieningen onderwijshuisvesting Maastricht 2017. Schoolbesturen hebben tevens hun aanvragen kunnen toelichten.

11. Voorstel

1. Het Programma Onderwijshuisvesting 2020 (goed te keuren aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vaststellen onder voorbehoud van het raadsbesluit rondom het Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs & Speciaal Onderwijs Kindcentra 2020-2036;
2. Het bedrag dat beschikbaar is voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen voor capaciteitsuitbreidingen vaststellen op € 540.000,00 (inclusief btw) en voor exploitatiekosten (huurkosten) € 238.170,00 (inclusief btw); hiermee worden geen extra bedragen aangevraagd dan al reeds gereserveerd bij de kaderbrief 2019 voor het geactualiseerde IHP (wordt in de raad van 17 december as. behandeld) en is derhalve reeds verwerkt in de programmabegroting 2020 en verder.
3. Het Overzicht (af te wijzen aanvragen) voor het primair en voortgezet onderwijs in Maastricht vast te stellen ;

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het vaststellen van het Programma OHV 2020 zal de Raad worden geïnformeerd middels een Raadsinformatiebrief.

Als er met het schoolbestuur overeenstemming is over de wijze van uitvoeren, dient het voor de desbetreffende voorziening een bekostigingsbesluit aan te vragen bij het College. Middels het afgeven van een bekostigingsbesluit, gevolgd door een afrekening, vindt ten slotte de definitieve beschikbaarstelling van de gelden plaats.

Collegievoorstel